

виявлення та усунення несправностей. Такі обмеження призводили до тривалих простоїв бойових машин, що негативно позначалося на загальній боєздатності підрозділів і знижувало ефективність виконання ними службово-бойових завдань.

Застарілі майстерні радянського виробництва (МРС-АТ-М1, МРМ-М1, МТО) мали обмежені можливості, значний фізичний і моральний знос, тривалий час розгортання. Вони не відповідали сучасним вимогам до ремонту та обслуговування нових зразків техніки.

З урахуванням бойового досвіду було створено нові мобільні майстерні, які відрізняються автономністю, мобільністю та широким спектром функцій. ПАРМ-2.01 на базі МАЗ-6317 здатна виконувати до шести поточних ремонтів на добу, оснащена токарними, свердлильними та зварювальними верстатами, компресором і генератором. LOCKER, побудована на базі пікапів, має шиномонтажне обладнання, дизель-генератор, сонячну панель, мультимарковий діагностичний сканер, що дозволяє працювати у віддалених районах. КрАЗ-6322 «Майстер» забезпечує ремонт і евакуацію техніки в екстремальних кліматичних умовах, витримуючи температури від -50°C до $+60^{\circ}\text{C}$ [Ніконенко (2026)].

Сучасні майстерні забезпечують скорочення часу між виявленням несправності та поверненням техніки до строю, підвищують оперативну мобільність підрозділів, зменшують простої машин у ремонті. Вони оснащені сучасними інструментами, системами захисту та автономного енергозабезпечення, що дозволяє працювати в різних кліматичних умовах і навіть виконувати функції мобільних електростанцій та компресорних станцій.

Таким чином, рухомі ремонтні майстерні дедалі більше утверджуються як ключовий елемент системи підтримання боєздатності автобронетанкової техніки. Перехід від застарілих радянських зразків до сучасних мобільних комплексів забезпечує якісно новий рівень технічного забезпечення, що відповідає вимогам сучасних бойових дій. Подальший розвиток таких майстерень має стратегічне значення для досягнення перемоги, адже вони дозволяють оперативно відновлювати пошкоджену техніку та швидко повертати її до виконання службово-бойових завдань.

Парій Сергій Григорович

старший викладач кафедри

бойового та логістичного забезпечення

Київського інституту Національної гвардії України

Макогонов Віталій Іванович

курсант 115 навчальної групи курсу № 2

факультету забезпечення державної безпеки

Київського інституту Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ АВТОМОБІЛІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одну із основних складових системи відновлення озброєння і військової техніки у Збройних Силах України складають рухомі засоби технічного обслуговування і ремонту. Основною функцією рухомих засобів технічного

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

обслуговування та ремонту військової автомобільної техніки є відновлення та приведення до працездатного стану у мінімально короткі терміни в польових умовах військової автомобільної техніки. Інтенсивний розвиток військової автомобільної техніки і способів ведення бойових дій висуває підвищені вимоги до рухомих засобів відновлення військової автомобільної техніки під час бойових дій у локальних війнах та збройних конфліктах. Тактико-технічні вимоги до рухомих засобів технічного обслуговування та ремонту військової автомобільної техніки, які знаходяться на озброєнні ремонтно відновлювальних підрозділів (військових частин) Збройних Сил України в сучасних умовах не забезпечують ефективне відновлення військової автомобільної техніки в повному обсязі. Слід зазначити, що існуючий парк, складається в основному із зразків, які були спроектовані ще в 90-х роках. Головним недоліком їх є, фізичне і моральне старіння та невідповідність вимогам, які пред'являються до системи відновлення озброєння та військової техніки. Відповідно з цього витікають невідповідності між потребою в проведенні ремонтних робіт та виробничими можливостями рухомих засобів ремонту військової автомобільної техніки.

Основу парку Національної гвардії України складає автобронетанкова техніка, що використовується у службово-бойовій діяльності, зокрема для перевезення особового складу, озброєння, боєприпасів, спеціальних засобів до місць виконання службово-бойових завдань. Зрозуміло, що, разом з іншими факторами, підтримання працездатності автобронетанкова техніка у сучасних умовах вагомо впливає на результативність виконання службово-бойових завдань. Своєчасність доставки особового складу та необхідного вантажу може бути критичним параметром для успішності виконання завдань в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, масових заворушень, участі у спеціальних операціях із пошуку та знешкодження озброєних злочинців, ліквідації незаконних збройних формувань або при виконанні завдань територіальної оборони.

Відомо, що питання підтримання працездатності автобронетанкова техніка, яке безпосередньо впливає на збільшення ресурсу, має особливе значення у бойових умовах. Оцінюючи у сукупності показники якості виконання завдань, ми фактично оцінюємо ефективність використання техніки завдяки підтриманню її працездатності на необхідному рівні. Безперечно, що обов'язком будь-якого командира є урахування технічного стану автобронетанкової техніки при прийнятті рішень на залучення підпорядкованих частин та підрозділів до виконання службово бойових завдань. Оцінювання ефективності використання автобронетанкової техніки пов'язане із необхідністю прогнозування експлуатаційних показників, що безпосередньо залежать від застосування сучасних технічних напрямів підтримання необхідного рівня працездатності.

У зв'язку із накопиченням великої кількості несправних та з вичерпаними строками служби військової автомобільної техніки підтримання справності існуючого парку є одним із ключових задач в Україні. В умовах високої вартості та необхідної кількості придбання нових зразків, темпу їх придбання та суттєвих

часових витрат викликає необхідність проведення комплексу робіт з визначення оцінки можливості та доцільності робіт з продовження строку служби, освоєння та проведення ремонту, модернізації за участю вітчизняних підприємств та науково-дослідних установ України. За останні 15 років виконана велика кількість робіт з продовження строку служби, в тому числі з поетапним виконанням. Разом з цим, подальше збільшення строків служби військової автомобільної техніки підвищує ймовірність досягнення граничного стану їх окремими складовими частинами, що викликає необхідність проведення заміни або ремонту.

У сучасних умовах повномасштабної війни, що точиться на території України, питання мобільності та забезпечення Збройних Сил технікою набули особливого значення. Обмежена кількість штатної військової техніки, її зношеність і втрати внаслідок бойових дій змусили командування та волонтерські організації активно залучати цивільний транспорт до виконання бойових і тилових завдань. Зокрема, пікапи, позашляховики та фургони стали незамінними у вирішенні питань логістики, зв'язку, евакуації, розвідки й мобільної підтримки на лінії фронту.

Цивільний автотранспорт має низку переваг: доступність на вторинному ринку, простота обслуговування, ремонтпридатність, гнучкість у дообладнанні під конкретні завдання. Водночас його використання у бойових умовах потребує ґрунтовного аналізу можливостей, обмежень і технічних рішень щодо підвищення ефективності експлуатації.

У реаліях сучасної війни цивільні автомобілі, особливо пікапи, стали критично важливим ресурсом для виконання широкого спектру військових завдань. Вони використовуються у якості транспортних засобів для перевезення особового складу, спорядження, дронів, засобів зв'язку, а також як мобільні платформи для бойових операцій. Проте експлуатація таких машин має низку специфічних особливостей, які суттєво впливають на їх життєвий цикл.

Пермяков Дмитро Сергійович

*курсант курсу № 4 факультету забезпечення державної безпеки
старший солдат*

Київський інститут Національної гвардії України

Кізян Руслан Володимирович

*Начальник факультету службово-бойової діяльності
полковник*

Київський інститут Національної гвардії України

Гончаренко Олександр Юрійович

*доцент кафедри бойового та логістичного забезпечення
доктор філософії з біології, молодший лейтенант
Київський інститут Національної гвардії України*

ХІМІЧНА ЗБРОЯ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ: ОЦІНКА ЗАГРОЗ У СУЧАСНИХ КОНФЛІКТАХ

Актуальність. Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України засвідчила, що хімічна зброя, токсичні хімічні речовини та засоби

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ**